

Provinciale Staten

Clustercode WL
Ons kenmerk DOC-00769558
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk Schriftelijke vragen dd. 17-03-2025
Maastricht 15 april 2025
Verzonden 15 april 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : J. Huizing
Fractie : BBB
Inzake : Opbrengsten zonnepanelen

Vraag 1.

Bent u het er mee eens, dat een marginale tot negatieve opbrengst het gevolg zijn van een overaanbod van elektriciteit op momenten, dat zonnepanelen stroom produceren? Of ziet u nog andere oorzaken?

Antwoord

Nee. We hebben in Limburg en Nederland met succes ingezet op de opwek van hernieuwbare energie via zon en wind. Deze opwek is en blijft nodig om de energievoorziening te verduurzamen. Voor het doelbereik van de energietransitie zijn tevens investeringen nodig in het energiesysteem. Deze investering lopen evenwel achter bij de ontwikkelingen van vraag en aanbod van elektriciteit. Er is mede daardoor te weinig op- en omslag capaciteit beschikbaar. Hierdoor kan het toegenomen aanbod van opgewekte elektriciteit niet nuttig worden ingezet voor de energievoorziening, met als gevolg dat op zonnige dagen in met name het weekend en feestdagen er momenten van overaanbod kunnen zijn. Het college is van mening dat zonnestroom onderdeel zal blijven van de energiemix van de toekomst. Wij blijven ons daarom ook hard maken voor de opwek van zonne-energie, zowel groot- als kleinschalig, dit conform het coalitieakkoord en het beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu'.

Vraag 2.

Bent u het er mee eens, dat bij een stagnerende vraag naar elektriciteit en een nog steeds toenemende toepassing van zonnepanelen met name op dak, dit effect (een marginale tot negatieve opbrengst), de komende jaren niet zal afnemen? Zoniet, kunt u dit verklaren?

Antwoord

De vraagstelling veronderstelt een stagnerende vraag naar elektriciteit. Er is momenteel sprake van netcongestie als gevolg van de achterblijvende investeringen in het energiesysteem. Er is een wachtrij van partijen die vaak dringend wachten om aangesloten te worden om te voorzien in de toenemende elektrificatie van de bedrijfsvoering of nieuwbouw. Tevens neemt in alle toekomstscenario's de vraag naar elektriciteit (schone energie) toe. Wij verwachten derhalve een forste toename van de elektriciteitsvraag.

Tennet biedt via nieuwe contractvormen ruimte op het net met een omvang van 9.1 GW. Dit biedt met name ruimte voor elektrolyzers en megabatterijen. Deze noodzakelijke investeringen zullen het aanbod van elektriciteit door zonnepanelen gaan accommoderen, met een dempend effect op de negatieve elektriciteitsprijzen. Naast deze investeringen achten we een stabiel overheidsbeleid ten aanzien van de stimulering van zon op dak van belang. Dit om de aanleg en het gebruik van zon op dak van huishoudens aantrekkelijk te maken en te houden. Onder deze omstandigheden zullen wij ons beleid voor de verdere uitbouw van zon-pv, zowel groot- als kleinschalig, met kracht voorzetten.

Vraag 3.

Heeft u redenen om aan te nemen, dat de situatie (marginale tot negatieve opbrengsten voor de elektriciteitsproductie) voor met name nieuwe exploitanten van zonneweides anders is? Zo ja, kunt u dit onderbouwen?

Antwoord

Ja. De grotere exploitanten, zeker daar waar er nieuwbouw plaatsvindt, hebben de mogelijkheid om in te spelen op de huidige situatie met de aanbodpieken. Een oost-west opstelling is een eerste maatregel om pieken rond het middaguur te dempen en een tweede maatregel is het plaatsen van accu's. Hiermee kan de aanbodpiek worden opgeslagen en op een later moment wordt afgezet. Overigens hebben exploitanten van zonneweides/zonneparken in toenemende mate de verplichting om zgn. curtailment toe te passen wat betekent dat de teruglevercapaciteit tijdelijk wordt teruggeschroefd waardoor het elektriciteitsnet efficiënter gebruikt kan worden. Zelfs met deze situatie blijft het op dit moment rendabel om zonneweides aan te leggen.

Vraag 4.

Vindt u het eerlijk naar eigenaren van zonnepanelen op gebouwen, om de aanleg van nieuwe zonneweides nog te faciliteren, daar dit bij zal dragen aan versterking van het bovengenoemde effect van negatieve prijsvorming? Zo ja, waarom?

Antwoord

De veronderstelde relatie tussen grootschalige zonneweides en negatieve prijsvorming bij particulieren is er naar ons oordeel niet. De huidige ontwikkeling op de elektriciteitsmarkt en de voorwaarden die aan exploitanten worden gesteld bij het verkrijgen van een SDE+-subsidie (de aansluiting mag niet groter zijn dan 50% van het piekvermogen) drijven de exploitanten richting opslag. Dat is gunstig om meerdere redenen:

- a. de piek verkleint;
- b. er kan volstaan worden met een kleinere aansluiting die tevens beter wordt benut door verlenging van de duur dat stroom wordt geleverd;
- c. er komt ook buiten de zonne-uren zonnestroom beschikbaar.

Daarmee biedt grootschalige opwek een positieve bijdrage aan de verduurzaming van de energievoorziening.

Wij wijten de huidige situatie met negatieve stroomprijzen aan de achterblijvende investeringen in het energiesysteem en daarmee samenhangend de op- en omslag. Deze zijn, naast de lokale opslag bij zonneparken, nodig om voldoende stroom te kunnen opslaan tijdens de pieken, wat van belang is voor de prijsvorming van elektriciteit en daarmee een positief effect zal hebben voor particulieren.

Vraag 5.

Particuliere eigenaren van zonnepanelen klagen over de overheid, die in deze situatie instemt met de aanleg van zonneweides (Zie ingezonden brief: "Energiebedrijf zet burger buitenspel", Telegraaf 13 maart 2025)(2). Bent u van mening, dat dit niet bijdraagt aan een beeld van een betrouwbare overheid?

Antwoord

Zoals gesteld achten wij voldoende op- en omslag wezenlijk voor de buffering van elektriciteit tijdens piekmomenten. Dit leidt tot het benutten van de hernieuwbaar opgewekte elektriciteit en heeft een dempend effect op de marginale prijzen.

Wij achten tevens een stabiel overheidsbeleid van belang ten aanzien van de stimulering van zon-pv, dit om het vertrouwen in de overheid te behouden. Van dit stabiele beleid is naar ons oordeel niet langer sprake nu de salderingsregeling wordt afgeschaft en daarvoor geen goed alternatief in de plaats te bieden om daarmee zon-pv voor huishoudens aantrekkelijk te houden. Hier zit naar ons oordeel de pijn en niet bij het toelaten van zonneparken. Zie hiervoor ook de beantwoording van vraag 4.

Vraag 6.

Vindt u het verantwoord, gegeven het feit, dat de opbrengst marginaal tot negatief is de aanleg van nieuwe zonneweides op schaarse natuur- en/of landbouwgrond te faciliteren? Zo ja, waarom?

Antwoord

De Limburgse Omgevingsverordening laat zonneweides op natuurgroonden niet toe. Voor landbouwgronden is dit wel mogelijk onder voorwaarden die recentelijk zijn gewijzigd en strikt zijn geformuleerd. Onder die voorwaarden vinden wij nieuwe zonneparken verantwoord. De energietransitie is nog in volle gang en de elektriciteitsvraag gaat nog sterk toenemen. Dit vraagt inspanningen om te komen tot meer hernieuwbare opwek. Daarbij achten we het van belang dat in het geval van zonneweides deze worden vorm gegeven met opslag en uitgestelde levering.

Vraag 7.

Bent u nog steeds voornemens motie 3012 uit te voeren, inzake betere benutting van alternatieve locaties? Bent u van mening, dat de bovenstaande situatie (marginale tot negatieve opbrengst van zonnepanelen) in combinatie met meer zon-op-land, de feitelijke uitvoering van deze motie in de weg staat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja, we zijn voornemens om motie 3012 uit te voeren. Wij verwachten u hierover in het tweede kwartaal te informeren. De motie roept op tot een betere benutting van alternatieve locaties. De netcongestie en de marginale opbrengsten staan een betere benutting van grootschalige alternatieve locaties in de weg. We gaan er van uit, en zetten ons er mede voor in, dat dit een tijdelijke situatie is die op termijn opgelost zal worden.

Vraag 8.

De aanleg van zonneweides gaat veelal gepaard met forse inspanningen op het gebied van netverzwaring. Nu de capaciteit hier schaars is en de wachttijden lang vindt u het nog verantwoord deze in te zetten bij de aanleg van zonneweides in plaats van andere urgente projecten nu de opbrengst van de elektriciteitsproductie ongewenst is en in financiële termen marginaal tot negatief is?

Antwoord

Ja. De energietransitie vraagt netverzwaring die, mede door regelgeving, te lang is uitgesteld en waarvan we nu de negatieve effecten ondervinden. De energietransitie vraagt investeringen in het gehele systeem van opwek, transport tot opslag. Pas dan kan de energietransitie slagen. Van belang blijft dat we investeren in hernieuwbare opwek, o.a. middels zon-pv groot- en kleinschalig.

De Omgevingsverordening hebben wij recent aangepast. Wij zien binnen de voorwaarden van de nieuwe instructieregels voor zonneparken mogelijkheden voor zonneweides, maar we verwachten dat de aanwas van projecten beperkter zal zijn dan onder de oude regels. Tevens zullen projecten die voldoen aan de nieuwe instructieregels in de regel minder capaciteit vragen van het net, omdat ze netto geen energie op het net zetten (betekenisvol bijdragen aan de netcongestie), een kleiner aansluitvermogen hebben (agripv waarbij de primaire landbouwfunctie in belangrijke mate gehandhaafd blijft) of voorzien in opslag. Dit alles leidt tot beperking op de capaciteit van de infrastructuur.

Vraag 9.

Bent u van mening, al het voorgaande overwegende, dat een moratorium op het faciliteren van nog meer zonneweides voor de hand ligt? Dit met name ook om particuliere initiatiefnemers, maar ook bezitters van zonnepanelen op bedrijfspanden en andere alternatieve locaties nog enig perspectief te bieden op het terugverdienen van hun investering.

Antwoord

Nee. Met de beantwoording zoals wij hiervoor hebben gedaan achten wij een moratorium contraproductief aan hetgeen we beogen en wat is vastgelegd in het coalitieakkoord en het beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu'. Namelijk het faciliteren van een transitie naar een duurzame energievoorziening met specifieke doelen op het gebied van hernieuwbaar. Hierbij hoort een stimulerend beleid voor klein- en grootschalige zon-pv onder de juiste voorwaarden.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten

Provincie Limburg

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Maastricht, 17-03-2025

Betreft: Opbrengsten zonnepanelen

Geachte College,

Zoals op 13 maart gemeld in De Limburger in het artikel “Zonnepaneelhouders zien terugleverkosten nóg verder stijgen: bij elf leveranciers zijn kosten zelfs hoger dan de opbrengst” ⁽¹⁾ worden huishoudens, die zonnepanelen hebben geïnstalleerd met ingang van 2027 geconfronteerd met nog maar een marginale opbrengst voor de terug geleverde elektriciteit tot mogelijk zelfs een negatieve opbrengst.

Dit is voor ons aanleiding voor de volgende vragen:

1. Bent u het er mee eens, dat een marginale tot negatieve opbrengst het gevolg zijn van een overaanbod van elektriciteit op momenten, dat zonnepanelen stroom produceren? Of ziet u nog andere oorzaken?
2. Bent u het er mee eens, dat bij een stagnerende vraag naar elektriciteit en een nog steeds toenemende toepassing van zonnepanelen met name op dak, dit effect (een marginale tot negatieve opbrengst), de komende jaren niet zal afnemen? Zoniet, kunt u dit verklaren?
3. Heeft u redenen om aan te nemen, dat de situatie (marginale tot negatieve opbrengsten voor de elektriciteitsproductie) voor met name nieuwe exploitanten van zonneweides anders is? Zoja, kunt u dit onderbouwen?
4. Vindt u het eerlijk naar eigenaren van zonnepanelen op gebouwen, om de aanleg van nieuwe zonneweides nog te faciliteren, daar dit bij zal dragen aan versterking van het bovengenoemde effect van negatieve prijsvorming? Zo ja, waarom?
5. Particuliere eigenaren van zonnepanelen klagen over de overheid, die in deze situatie instemt met de aanleg van zonneweides (Zie ingezonden brief: “Energiebedrijf zet burger buitenspel”, Telegraaf 13 maart 2025)⁽²⁾. Bent u van mening, dat dit niet bijdraagt aan een beeld van een betrouwbare overheid?
6. Vindt u het verantwoord, gegeven het feit, dat de opbrengst marginaal tot negatief is de aanleg van nieuwe zonneweides op schaarse natuur- en/of landbouwgrond te faciliteren? Zo ja, waarom?
7. Bent u nog steeds voornemens motie 3012 uit te voeren, inzake betere benutting van alternatieve locaties? Bent u van mening, dat de bovenstaande situatie (marginale tot negatieve opbrengst van zonnepanelen) in combinatie met meer zon-op-land, de feitelijke uitvoering van deze motie in de weg staat? Zo nee, waarom niet?

8. De aanleg van zonneweides gaat veelal gepaard met forse inspanningen op het gebied van netverzwaring. Nu de capaciteit hier schaars is en de wachttijden lang vindt u het nog verantwoord deze in te zetten bij de aanleg van zonneweides in plaats van andere urgente projecten nu de opbrengst van de elektriciteitsproductie ongewenst is en in financiële termen marginaal tot negatief is?
9. Bent u van mening, al het voorgaande overwegende, dat een moratorium op het faciliteren van nog meer zonneweides voor de hand ligt? Dit met name ook om particuliere initiatiefnemers, maar ook bezitters van zonnepanelen op bedrijfspanden en andere alternatieve locaties nog enig perspectief te bieden op het terugverdienen van hun investering.

Wij zien de schriftelijke beantwoording graag tegemoet, binnen de daarvoor gestelde termijn,

Namens de BBB fractie,

John Huizing

⁽¹⁾ <https://www.limburger.nl/economie/energie/zonnepaneelhouders-zien-terugleverkosten-nog-verder-stijgen-bij-elf-leveranciers-zijn-kosten-zelfs-hoger-dan-de-opbrengst/48840813.html>

⁽²⁾ <https://www.telegraaf.nl/watuzegt/904328507/energiebedrijf-zet-burger-buitenspel>